

522

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 27 maja 2011 r.

w sprawie uznania projektu rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich (KOM(2011) 127 wersja ostateczna) za niezgodny z zasadą pomocniczości

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 148cc Regulaminu Sejmu, stwierdza, że projekt rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich (KOM(2011) 127 wersja ostateczna) nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Projekt ten narusza zasadę pomocniczości ze względu na brak kompetencji Unii Europejskiej do przyjmowania aktów prawnych dotyczących materialnego prawa rodzinnego. Uzasadniona opinia zawierająca powody, dla których Sejm uznaje, że projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, stanowi załącznik do uchwały.

Marszałek Sejmu: *G. Schetyna*

Załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 maja 2011 r. (poz. 522)

Uzasadniona opinia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 maja 2011 r. zawierająca powody, dla których Sejm uznaje, że projekt rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich (KOM(2011) 127 wersja ostateczna) nie jest zgodny z zasadą pomocniczości

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, po rozpatrzeniu projektu rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich (KOM(2011) 127 wersja ostateczna) stwierdza, że projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Projekt ten narusza zasadę pomocniczości ze względu na brak kompetencji Unii Europejskiej do przyjmowania aktów prawnych dotyczących materialnego prawa rodzinnego.

Art. 67 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) wyraża zasadę ułatwiania przez Unię dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przez wzajemne uznawanie orzeczeń, w sprawach cywilnych. Podobnie art. 81 ust. 1 TfUE stanowi, że Unia rozwija współpracę sądową w sprawach cywilnych mających skutki transgraniczne, w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych. Proponowane w projekcie rozporządzenia rozwiązania wykraczają jednak poza wzajemne uznawanie orzeczeń i mogą prowadzić do sytuacji, w której polski sąd będzie orzekał w sprawach dotyczących zarejestrowanych związków partnerskich na podstawie prawa innego państwa, co będzie skutkowało wprowadzeniem do polskiego prawa nieznanego mu instytucji związków partnerskich bez możliwości zastosowania do oceny takich związków klauzuli porządku publicznego.

Według art. 5 ust. 2 TUE Unia Europejska działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w Traktatach dla osiągnięcia określonych w nich celów, natomiast wszelkie kompetencje nieprzyznane Unii w Traktatach należą do

państw członkowskich. Celem traktatowym nie jest przenoszenie regulacji materialnego prawa rodzinnego dotyczących związków partnerskich z państw Unii, które w ostatnich latach wprowadziły w ustawodawstwie wewnętrznych takie regulacje, do państw, które podobnych konstrukcji prawnych nie przewidują (m.in. do Polski, w której ochrona małżeństwa, jako związku kobiety i mężczyzny, jest zasadą wyrażoną w art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Sejm stoi na stanowisku, że Unia Europejska nie ma kompetencji do przyjmowania przepisów dotyczących materialnego prawa rodzinnego, w szczególności przepisów, które powodują wprowadzenie związków partnerskich regulowanych prawem państwa rejestracji w państwach nieprzewidujących takiej instytucji prawnej. W ocenie Sejmu Komisja, przyjmując projekt rozporządzenia w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich, wykroczyła poza kompetencje przyznane Unii Europejskiej i podjęła działania w dziedzinie należącej do wyłącznej kompetencji państw członkowskich.

Według art. 5 ust. 3 TUE w dziedzinach, które nie należą do jej wyłącznej kompetencji, zgodnie z zasadą pomocniczości, Unia podejmuje działania tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym oraz lokalnym, i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii. Warunki te nie zostały spełnione w odniesieniu do projektu rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykony-

wania orzeczeń sądowych w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich. Skutkiem rozporządzenia będzie wprowadzenie do porządków prawnych państw, które nie przewidują instytucji związków partnerskich, takich związków regulowanych prawem państwa rejestracji związku.

Poddanie związku partnerskiego prawu państwa jego rejestracji bez względu na obecne aktualne zamieszkanie partnerów i przy ograniczeniu stosowania

klauzuli porządku publicznego jest niezgodne z art. 4 i 5 TUE oraz art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Z uwagi na to, że zgodnie z art. 5 ust. 1 TUE, wykonywanie kompetencji przyznanych Unii Europejskiej podlega zasadzie pomocniczości, przekroczenie przez nią przyznanych jej kompetencji należy uznać za naruszenie zasady pomocniczości.